

Základní škola a mateřská škola, Dolní Branná, okres Trutnov

**ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO PŘEDŠKOLNÍ
VZDĚLÁVÁNÍ MŠ DOLNÍ BRANNÁ**

„ŠIKULKA“

Motto: „Je nám dobře na světě“

Obsah školního vzdělávacího programu

1. Informace o škole
2. Charakteristika školy
3. Filozofie naší mateřské školy
4. Podmínky a organizace předškolního vzdělávání
 - 4.1. Materiální podmínky
 - 4.2. Životospráva dětí
 - 4.3. Psychosociální podmínky
 - 4.4. Organizační podmínky
 - 4.5. Řízení mateřské školy
 - 4.6. Personální podmínky a pedagogické zajištění
 - 4.7. Spolupráce s rodiči
5. Organizace předškolního vzdělávání
 - 5.1. Přijímání dětí do mateřské školy
 - 5.2. Organizace vzdělávání ve třídách
 - 5.3. Vzdělávání dětí mimořádně nadaných
 - 5.4. Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami
6. Charakteristika vzdělávacího programu
7. Vzdělávací oblasti
8. Integrované bloky: Pospěšte dětičky do naší školičky, Barevný podzim,
Advent, Zima kraluje, sněhem čaruje
Hřej sluníčko, hřej, Hurá na prázdniny
Volná témata
9. Minimální preventivní program
10. Poučení dětí o bezpečnosti
11. Evaluace

1. INFORMACE O ŠKOLE

Název školy: Základní škola a mateřská škola, Dolní Branná, okres Trutnov

Sídlo školy: Dolní Branná 193, Dolní Branná, 543 62

Telefon: MŠ 499 421 426

Mobil: 739 593 172

ZŠ 499 421 377

email: ms.dolnibranna@seznam.cz

IČO: 70985707

Právní norma: příspěvková organizace

Zřizovatel: obec Dolní Branná

Ředitelka ZŠ a MŠ: PaedDr. Jana Hrušková

Vedoucí učitelka MŠ: Martina Kobrlová

Učitelky MŠ: Kateřina Slezáková, Petra Remsová, Lucie Čermáková

Název ŠVP: Šikulka

Motto: Je nám dobře na světě

Autorka ŠVP PV: Martina Kobrlová

Platnost dokumentu: od 1. 9. 2016

Školní vzdělávací program byl zpracován kolektivem zaměstnanců mateřské školy v souladu s Rámcovým programem pro předškolní vzdělávání, se zákonem č. 561/2004 Sb., O předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání – „Školský zákon“ a vyhláškou MŠMT č. 14/2014 Sb., o předškolním vzdělávání

2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Mateřská škola leží ve středu obce Dolní Branná a je součástí budovy Základní školy. Mateřská škola byla zřízena při Národní škole dne 1. října 1945. Umístěna v 1. poschodí budovy a měla k používání dvě místnosti. Přístavba mateřské školy byla slavnostně otevřena dne 24. dubna 1973, a tím se stala dvoutřídní školou. ZŠ a MŠ Dolní Branná je od 1. 1. 2003 právním subjektem.

V červenci a v srpnu roku 2013 prošla celá budova rozsáhlou rekonstrukcí. Kromě plánované výměny oken, zateplení budovy a nové fasády se vyskytly i nečekané komplikace a s tím spojené práce, se kterými se nepočítalo. Byla to především kompletní výměna podlah v mateřské škole a výměna podlahy chodby 1. podlaží ZŠ. Rekonstrukce byla dokončena na podzim 2013.

První oddělení MŠ sídlí v přízemí budovy ZŠ a druhé je v přístavbě. Tato dvě oddělení jsou propojena halou, která zároveň slouží jako šatna pro obě oddělení. Starší děti využívají ještě další menší šatnu. Každá třída má k dispozici vlastní umývárnu a dobře větratelné sociální zařízení. V umývárně u starších dětí je sprchový kout. Ve druhém oddělení máme stálou ložnici a jídelnu s výdejovou místností. První oddělení má jídelnu společně se ZŠ. Výška stolečků a židlí je uzpůsobena věku dětí. Prvnímu oddělení na spaní rozkládáme lehátka ve třídě. Třída v prvním oddělení se tak využívá jako herna i ložnice. Předností školy je i vlastní zmodernizovaná kuchyň. Paní kuchařky vaří dětem kvalitní a pestrou stravu odpovídající platným předpisům a normám.

K dispozici máme i školní tělocvičnu, kterou využíváme při pravidelných cvičeních a při organizaci divadel a kroužků. Součástí školy je oplocená školní zahrada vybavená pískovištěm, prolézačkami... Zahrada nyní prochází rozsáhlou rekonstrukcí. Při vycházkách využíváme krásného vesnického prostředí Podkrkonoší a vedeme děti k rozvíjení vztahu k přírodě a ekologii. Malý kolektiv dětí, klidné vesnické prostředí, kontakt s domácími a hospodářskými zvířaty a prohlídka místních farem se zemědělskými stroji. Takto vycházíme z místních přírodních podmínek a vedeme děti k rozvíjení lásky k domovu.

3. FILOZOFIE NAŠÍ MATEŘSKÉ ŠKOLY

Motto naší mateřské školy: „Je nám dobře na světě“

Hlavním cílem naší školy je výchovou, vzděláváním a sociální péčí rozvíjet osobnost dítěte. To znamená najít ke každému dítěti vhodný individuální přístup. Vytváříme pro děti prostředí pohody, veselí a radosti z prožité činnosti. Společně se svými kamarády a všemi zaměstnanci jsme „jedna velká rodina a je nám dobře na světě.“

Chceme, aby naše mateřská škola byla místem šťastného dětství, kde se všichni cítí dobře a bezpečně. Vytváříme tvůrčí a přátelské prostředí. Cesta, která směřuje k vytýčenému cíli jsou všestranně rozvinuté, samostatné, tvořivé a přiměřeně k věku se vyvíjející děti. Všichni jsme „šikulkové“. Děti získávají zkušenosti, dovednosti a prožitky bohatými a rozmanitými činnostmi. Oceňujeme a podporujeme všechny děti bez rozdílu, ať byly úspěšné či nikoliv. Respektujeme jejich individuální možnosti, aby mohly splnit vzdělávací cíle v rámci svého osobního maxima.

Podporujeme tělesnou a fyzickou zdatnost, psychickou pohodu dítěte, rozvíjíme pohybové dovednosti. Pomáháme jim chápat okolní svět, rozumět jeho dění a orientovat se v něm. Chceme, aby se dítě naučilo žít ve skupině svých vrstevníků, aby poznalo sílu kamarádství a pocit, že patří tam, kde jej mají všichni rádi.

4. PODMÍNKY A ORGANIZACE PŘEDŠKOLNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ

Mateřská škola v Dolní Branné je škola s celodenní péčí o kapacitě 45 dětí. V současné době byla kapacita navýšena na 50 dětí na 3 roky. Důvodem o požádání navýšení kapacity byl malý počet žáků, kteří odešli do první třídy a velký počet zájemců u zápisu do MŠ. Mateřskou školu navštěvují děti, které zpravidla dovršily věku 3 roky.

4. 1. MATERIÁLNÍ A VĚCNÉ PODMÍNKY

Prostorové požadavky na počet zapsaných dětí jsou vyhovující (třída, ložnice, šatna pro děti, sociální zařízení pro děti). Třídy a zároveň herny jsou dostatečně prostorné. Jsou vybaveny odpovídajícím nábytkem, pomůckami, hračkami a různým příslušenstvím v dosahu dětí. V místnosti pro odpočinek ve 2. oddělení jsou stabilně lehátka, v 1. oddělení lehátka dětem skládáme do rohu třídy. Všechny vnitřní a venkovní prostory splňují bezpečnostní a hygienické normy dle platných předpisů a jsou průběžně kontrolovány.

- Prostory ve školce vyhovují nejrůznějším skupinovým i individuálním činnostem dětí.
- Vybavení hračkami, pomůckami, materiály a doplňky odpovídá počtu dětí i jejich věku. Je průběžně obnovováno a doplňováno. Hračky jsou umístěny tak, aby je děti dobře viděly, mohly si je samostatně brát a zároveň se vyznaly v jejich uložení. Děti jsou vedeny k šetrnému zacházení s hračkami.
- Vybavení na HV činnosti (klavír, keyboard, Orfowy rytmické nástroje).
- Děti se podílejí svými výtvary na výzdobě interiéru MŠ. Dbáme na to, abychom dětem dávali najevo, že si jejich práce vážíme a vystavujeme ji tak, aby ji mohli shlédnout i rodiče.
- Na budovu MŠ bezprostředně navazuje zahrada. Je řádně oplocena. Tyto prostory umožňují dětem rozmanité pohybové aktivity.

Návrh na zlepšení stavu:

- pravidelně obnovovat a vyměňovat pomůcky, výtvarný a výukový materiál a hračky pro děti

- zakoupit interaktivní tabuli pro 2. oddělení
- obměnit vybavení školní zahrady

4. 2. ŽIVOTOSPRÁVA DĚTÍ V MŠ

Naše mateřská škola má svoji kuchyni. Dětem je poskytována plnohodnotná strava. Je zachována vhodná skladba jídelníčku a dodržována správná technologie přípravy pokrmů. Vedoucí školní jídelny vyhodnocuje jídelníček z pohledu nutričních hodnot, skladby a pestrosti. Sleduje dodržování intervalů mezi jídly, množství, kvalitu, teplotu a další závazné ukazatele.

- Děti dodržují pitný režim a mají neustále k dispozici ve třídě dostatek tekutin, aby se mohly samy obsloužit.
- Děti si samy volí množství jídla, v žádném případě je k jídlu nenutíme, mají možnost odmítnout, ale snažíme se, aby všechno alespoň ochutnaly a naučily se tak zdravému stravování. Každé dítě má možnost jíst svým tempem. Pedagogové se sami chovají podle zásad zdravého životního stylu a poskytují dětem přirozený vzor.
- Je dodržován pravidelný denní rytmus a řád, je však flexibilní, aby umožňoval organizaci činností v průběhu dne přizpůsobit potřebám a aktuálním situacím. Každé dítě potřebuje mít v režimu určité styčné body, které se opakují a jsou pravidelné.
- Je respektována individuální potřeba aktivity, spánku a odpočinku. Děti do spánku nenutíme. Potřebu spánku konzultujeme s rodiči jednotlivých dětí.
- Děti jsou každodenně a dostatečně dlouho venku, pokud to umožňují rozptylové podmínky. Maximálně využíváme prostorů zahrady k volnému pohybu dětí na čerstvém vzduchu.

Návrh na zlepšení stavu:

- zařazovat co nejčastěji výrobky a produkty zdravé výživy
- neustálá inovace jídelníčku
- motivace rodičů odbornými články o zdravé výživě
- při vhodném počasí přesunout činnosti ze třídy na zahradu
- prodlužování pobytu na zahradě, využít tak bližšího kontaktu s přírodou

4. 3. PSYCHOSOCIÁLNÍ PODMÍNKY

Charakterizují, jakým způsobem vytváříme v prostředí mateřské školy příznivé klima. Jedním z nejdůležitějších cílů našeho vzdělávacího programu je vytvoření tvořivého a přátelského ovzduší, kde se cítí dobře děti, rodiče, zaměstnanci a všichni příchozí.

- Děti mají příležitost vidět zdvořilé jednání mezi učitelkami, rodiči i provozními pracovníky. Respektujeme mezi sebou pravidla naslouchání a komunikace. Děti se s důvěrou obracejí na všechny zaměstnance se svým přáním.
- Nově příchozím dětem poskytujeme adaptační program, jehož délka a průběh záleží na individuální domluvě s rodiči tak, aby co nejvíce usnadnil příchod dítěte do nového prostředí. Rodiče mohou využít pozvání k návštěvě divadelního představení, mohou navštěvovat MŠ v odpoledních hodinách nebo mohou využít společného pobytu dětí na zahradě.
- V mateřské škole vládne atmosféra klidu, pohody a tolerance tak, aby se dítě učilo chápat a plně prožívat svět kolem sebe sama. Aby mělo chuť poznávat, přemýšlet a tvořit. Vzdělávací nabídku přizpůsobujeme mentalitě předškolního dítěte a jeho potřebám, aby mu byla tematicky blízká, snadno pochopitelná a přiměřeně náročná.
- Ve středu zájmu stojí dítě se všemi jeho potřebami. Děti nejsou neúměrně zatěžovány či neurotizovány spěchem. Učitelka dává možnost dokončit činnost, dohrát hru a respektuje osobní tempo dětí. Podřizuje mu organizaci činností. Volnost dětí je respektována do určitých mezí, vyplývajících z pravidel chování a norem, které jsou stanoveny.
- V rámci skupiny pozoruje pedagog každé dítě jednotlivě, respektuje jeho zvláštnosti, potřeby, talent, potíže a přání. O svých poznatcích si vede pedagogické záznamy. Sledovaná pozorování vyhodnocuje a na základě analýzy, rozboru a evaluace stanovuje další směry svého pedagogického působení.
- Pedagog se vyhýbá negativním slovním komentářům a je uznalý, dostatečně oceňuje a vyhodnocuje konkrétní projevy a výkony dětí. Učitelky používají prostředky pozitivní motivace (posilování, povzbuzování). Děti se pak s odvahou pouští do nových činností bez obav z chyby.

Návrh na zlepšení stavu:

- dbát na pohodu malých dětí
- všimnout si konfliktů mezi dětmi, předcházet jim a spolu s dětmi je řešit
- postupně vyřazovat nezdravé soutěžení mezi dětmi

4. 4. ORGANIZAČNÍ PODMÍNKY

REŽIM DNE

Tvoří běžný denní řád, se kterým se děti seznámí a který je uspokojuje. Denní řád je dostatečně pružný časový sled činností, který umožňuje reagovat na individuální možnosti dětí a může být pozměněn. Není to detailní rozpis, ale spíše volnější rozvržení časových úseků. Stanovený základní režim může být pozměněn v případě konání různých akcí.

6.30 – 8.30 příchod dětí, hry podle volby a výběru dětí

8.30 – 8.45 motivační cvičení, cvičení s hudbou, pohybové hry, využití cvičebních pomůcek

8.45 – 9.00 dopolední svačina

9.00 – 9.30 hlavní výchovná činnost

9.30 (10.00) – 11.15 pobyt venku

11.15 – 12.00 hygiena, oběd, hygiena

12.00 – 14.00 odpočinek na lehátku

14.00 – 16.00 svačina, odpolední činnosti, hry dle volby dětí

Volné hry

Dáváme pro ně nejvíce času a prostoru. Doplnujeme hry tak, aby se osobnost dítěte nevyvíjela pouze jednostranně. Děti mají dostatek času, aby mohly hru dokončit, nebo v ní později pokračovat.

Ranní cvičení

Při pohybových chvílkách procvičujeme méně aktivizované svalové partie, uvolňujeme ruku, zápěstí. Využíváme prostoru tělocvičny ZŠ a daného náradí.

Řízené činnosti

Poměr spontánních a řízených činností je v denním programu vyvážený. Pedagog pomáhá tam, kde je potřeba. Učitelka nabídne činnosti a dobře vysvětlí, co budou děti dělat. Děti jsou podněcovány k vlastní aktivitě. Jsou vytvářeny podmínky pro individuální, skupinové i frontální činnosti. Dítě si odnáší kompetence z různých oblastí. Poskytujeme dětem příležitost učit se různými cestami (prožitkové učení, pokusy, objevy prozkoumávání). Poskytujeme dětem příležitost učit se způsobem, který vyhovuje individuálnímu stylu každého dítěte. Ať jde o rychlost, délku učení, aktivity nebo pasivity při učení. Po skončení činností si děti zhodnotí, jak se jim pracovalo, které činnosti je nejvíce zaujaly...

Pobyt venku

Co nejvíce prodlužovat (dle počasí). Chodíme ven téměř za každého počasí. Dopolnední pobyt na zahradě nebo vycházky do okolí. Děti se učí chodit ve dvojicích a v zástupu, používají reflexní vesty a terčík při přecházení vozovky. Průběžně děti seznamujeme s pravidly bezpečného chování na ulici (přechod pro chodce, značky...). Dopolnední pobyt venku od 9.30 – 11.15 hod. Odpolední od 14.30 – 16.00 (za pěkného a příznivého počasí).

Jídlo

Intervaly mezi jídly jsou pravidelné (2,5-3 hodiny). Doba svačiny se může lehce přizpůsobit, doba oběda je přesně stanovena. Děti vedeme k samostatnosti a sebeobsluze. Samy si prostírají, obslouží se a po jídle si uklidí. Malým dětem pomáháme. Děti do jídla v žádném případě nenutíme. Pitný režim je zajištěn po celý den. V 1. oddělení děti svačí ve třídě, obědvají v jídelně ZŠ. U svačiny se děti obsluhují samy, u oběda jim pomáháme s polévkou. Ve 2. oddělení dětí svačí i obědvají ve své jídelně. U starších dětí dbáme na samostatnost a správné použití příboru.

Spánek

Děti spí nebo odpočívají 1,5 – 2 hodiny, podle věku a potřeby. Každé dítě má v MŠ svoji postýlku se spacím pytlkem (2. oddělení), v prvním oddělení lehátka rozkládáme. Tato doba je využita k četbě pohádek, příběhů na pokračování, poslechu CD nebo poslechu relaxační hudby pro děti. Děti odpočívají s oblíbenou plyšovou hračkou nebo maňáskem. Při odpočinku respektujeme individuální potřeby dětí. Část doby může být využita ke klidným činnostem, aby děti nerušily spící kamarády.

Odpolední hry

Děti se samy rozhodnou, zda budou pokračovat v činnostech z dopolední nabídky, nebo si vyberou činnost dle vlastního uvážení. Za příznivého počasí chodíme na zahradu.

Hygiena

Podle potřeby dětí během celého dne a vždy před jídlem a po použití toalety.

4. 5. ŘÍZENÍ MATEŘSKÉ ŠKOLY

Vedoucí učitelka mateřské školy zajišťuje běžný chod mateřské školy vzhledem ke zřizovateli, zaměstnancům i partnerům. Není pouze autoritou, ve vztahu k učitelkám je otevřená, takže učitelky mají možnost projevit svoji iniciativu. Velkou měrou se podílí na sociálním klimatu v mateřské škole. Jsou jasně vymezeny povinnosti, úkoly a pravomoci všech pracovníků (zakotveno v pracovních náplních). Pedagogové spolu tvoří tým a zvou ke spolupráci rodiče. Vedoucí učitelka podporuje spoluúčast všech pracovníků při rozhodování nad základními otázkami školního vzdělávacího programu (ŠVP). Mateřská škola

spolupracuje se zřizovatelem, základní školou a s odborníky poskytující pomoc při řešení individuálních výchovných a vzdělávacích problémů dětí. Vedoucí učitelka podporuje vzdělávání učitelek a vytváří podmínky pro další systematické vzdělávání. Zaměstnanci jsou včas informováni na pedagogických a provozních poradách pořádaných pravidelně nebo podle potřeby.

Návrh na zlepšení stavu:

- stále se vyvíjející školní vzdělávací program a propojení s třídním vzdělávacím programem
- zkvalitnění práce všech pracovníků MŠ
- dotvářet, aktualizovat a informovat o dění školy na webových stránkách

4. 6. PERSONÁLNÍ A PEDAGOGICKÉ ZAJIŠTĚNÍ

Cílem pedagogického procesu je dosáhnout všestranného rozvoje dětí. Aby učitelky kompletně rozuměly vývoji dítěte v předškolním věku, musí být vzdělané v tomto oboru. Výchovně vzdělávací činnost v MŠ zajišťují čtyři učitelky. Vedoucí učitelka Martina Kobrlová, kvalifikovaná (SPgŠ Nová Paka). Kateřina Slezáková (Gymnázium Jilemnice, Vyšší odborná škola pedagogická Litomyšl, obor předškolní pedagogika, dokončení v r. 2017). Petra Remsová, kvalifikovaná (SPgŠ Nová Paka). Bc. Lucie Čermáková kvalifikovaná (SPgŠ Nová Paka a obor Pedagogika volného času na Teologické fakultě v Českých Budějovicích). Velkou pomocnicí je naše školnice Eva Mašková. Paní kuchařky Eva Hanušová a Milena Pitrmanová, která je zároveň i vedoucí stravování.

- Jsme si vědomy, že výchova a vzdělávání předškolních dětí vyžaduje vysoce odborný a citlivý pedagogický přístup, proto se učitelky neustále a soustavně vzdělávají a nové poznatky využívají v praxi (kurzy, semináře, samostudium).
- Pedagogové pracují jako tým a profesionálním způsobem. Všeobecné povinnosti a zodpovědnost pedagogických i provozních zaměstnanců jsou zakotveny v pracovních náplních, které jsou součástí osobních spisů zaměstnanců.
- Pracovní doba pedagogů je organizována tak, aby byla vždy při všech činnostech zajištěna dětem optimální péče.
- Kritéria pro hodnocení práce: kvalita a množství vykonané práce, splnění cílů předškolního vzdělávání, zástup za nepřítomnou učitelku, ztížené podmínky práce (malování, rekonstrukce), pomoc při akcích školy, mimoškolní aktivity, vystoupení pro rodiče, veřejnost, kroužky, výlety, další vzdělávání, způsob jednání s rodiči, vztahy v kolektivu.

Návrh na zlepšení stavu:

- využívat týmovou práci
- využívat zkušenosti při hospitacích mezi pedagogy, rozšiřovat odborné vzdělávání

4. 7. SPOLUPRÁCE S RODIČI

Taktně vedeme rodiče k tomu, aby si uvědomili, že výchova v rodině má prvotní význam a mateřská škola je pouze doplňujícím partnerem. Spolupráce s rodiči funguje na základě partnerství. Usilujeme o vzájemnou důvěru, vstřícnost, respekt a ochotu spolupracovat.

- Snažíme se podporovat rodinnou výchovu a pomáháme rodičům v péči o dítě, nabízíme poradenský servis. Prohlubujeme spolupráci s rodiči předškolních dětí při přípravě na vstup do první třídy.
- Chráníme soukromí rodiny, zachováváme diskrétnost.
- Informujeme rodiče o prospívání jejich dítěte, o jeho úspěších, problémech. Pokud mají rodiče zájem, domluvíme se na společném postupu při výchově a vzdělávání. Na vyžádání zprostředkujeme kontakt se specialisty v pedagogické poradně.
- Rodiče mají možnost podílet se na dění v mateřské škole, účastnit se různých programů.
- Organizujeme společné schůzky s rodiči (2 krát ročně) a rodiče včas informujeme o dění v mateřské škole.

Návrh na zlepšení stavu:

- zlepšit informovanost rodičů o dění v mateřské škole prostřednictvím nástěnek
- zapojit rodiče do společných činností s dětmi (karneval, dětský den, závody...)
- využívat nabídky rodičů k drobným opravám školních pomůcek

Spolupráce s ostatními organizacemi:

Se školou: Návštěva předškoláků v první třídě. Společné pořádání lekcí výuky bruslení na zimním stadionu ve Vrchlabí s prvňáčky. Vánoční trhy na besídce ZŠ v KD Dolní Branná. Spolupráce se ZŠ je zaměřena na bezproblémový přechod dětí z mateřské školy do základní školy.

Se zřizovatelem: Je na dobré úrovni. Pan starosta se podílí na organizaci karnevalu v KD, Dne dětí a akcí se také účastní.

S ostatními mateřskými školami: V naší mateřské škole pořádáme „divadélka“, kterých se účastní i okolní MŠ, z Horní Kalné a z Kunčic n/Labem.

5. ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ

5. 1. PŘIJÍMÁNÍ DĚTÍ DO MATEŘSKÉ ŠKOLY

Do mateřské školy jsou přijímány děti zpravidla po dovršení věku tří let. Zápis dětí do mateřské školy vyhlašuje ředitelka školy po dohodě se zřizovatelem a koná se v měsíci květnu. Termín bývá zveřejněn letáčky v mateřské škole, na vývěsce OÚ a prostřednictvím webových stránek.

Kritéria pro přijetí dítěte do mateřské školy Dolní Branná, okres Trutnov

- a) přednostně budou přijímány děti v posledním roce před zahájením povinné školní docházky
- b) děti s trvalým bydlištěm v Dolní Branné, které dosáhnou věkové hranice 3 roky do konce kalendářního roku (od nejstaršího)
- c) ostatní (podle věku od nejstaršího)

5. 2. ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ VE TŘÍDÁCH

Kapacita mateřské školy je 50 dětí. Děti jsou rozděleny do dvou heterogenních tříd. Štěňata – mladší děti (od 3 do 4,5 roku) a Kořata – starší děti (od 4,5 do 7 let). Ve třídě Štěňat je stanovena maximální kapacita 22 dětí. Ve třídě Kořat je maximální kapacita 28 dětí. Obě třídy plní třídní vzdělávací program podle společného školního vzdělávacího programu „Šikulka“. Třídní vzdělávací programy jsou vytvořeny pro každé oddělení zvlášť a zohledňují věk dětí. Pro obě oddělení je k dispozici dostatečně vybavený sklad pomůcek a potřeb na výtvarné, pracovní, rozumové, hudební, estetické a tělovýchovné činnosti.

Ve třídě Štěňat je zapsáno 17 dětí ve věku od 3 – 4,5 let. Denní program a režim dne je jim z části podřízen. Většina dětí z této třídy se teprve učí sebeobsluze, komunikaci a osvojování si základních hygienických návyků. Výchovně vzdělávací program je zaměřen na zvládnutí výše zmíněných činností a úspěšné zapojení do plnění běžného programu mateřské školy. Děti mají k dispozici ke hře i ke svému rozvoji velké množství hraček, didaktických pomůcek a konstruktivních stavebnic.

Ve třídě Kořat je zapsáno 23 dětí ve věku od 4,5 – 7 let. V této třídě je 5 dětí s odkladem školní docházky. Vzhledem k věku je zde kladen důraz na samostatnost a předškolní přípravu. Důraz na správné držení tužky, štětce, nůžek. Správné držení příboru

a stolování, oblékání a zavazování tkaniček. Děti vedeme k vytváření samostatných myšlenek, vyvozování závěrů a jejich vlastní prezentaci. Zvolené činnosti rozvíjejí u dětí samostatnost, zvědavost, představitivost, logický úsudek, vedou děti k soustavnému pozorování opakujících se dějů a jevů, rozvíjí u dětí hudební, výtvarné a estetické cítění, komunikativní a jazykové schopnosti. Děti jsou vedeny ke správnému kamarádskému chování a vzájemnému respektu. K dispozici mají ve třídě dostatečné množství hraček, společenských her, modelovací stoleček a kinetický písek, dřevěné divadélko s loutkami a maňásky, dětský fotbalík, různé manipulační hry a stavebnice, knihy a encyklopedie, notebook s výukovými programy. Často využíváme i Orfowy rytmické nástroje ke zpěvu u piana.

Naše mateřská škola nabízí tyto zájmové kroužky: „Jóga a flétny“ pod odborným vedením Petry Remsové a „Tanečky“, které vede Martina Kobrlová. O kroužky je velký zájem, proto mají přednost předškoláci. Kroužky probíhají jednou týdně po obědě od 12 do 13 hodiny v tělocvičně ZŠ. Výsledky a pokroky děti předvádějí rodičům na besídce ke svátku matek a děvčata z tanečků tančí veřejnosti na hřišti při oslavě MDD.

I nadále organizujeme v naší školce naše oblíbená „divadélka“. Představení probíhají v tělocvičně ZŠ a připojují se k nám i okolní školky z Kunčic nad Labem a z Horní Kalné. Spolupracujeme s divadly: „Divadélko Úsměv“ a s divadelní agenturou pí. Ulbertové z Hradce Králové. Z pravidelně se opakujících akcí v MŠ jsou přednášky paní Nývltové z KRNAPU. Formou her, učení, poznávání a diskuze vede děti k novému poznání o přírodě a její ochraně.

Ze sportovních aktivit organizujeme pro starší děti výuku bruslení na Zimním stadionu. V lednu s lyžařskou školičkou Lenka se účastníme kurzu výuky lyžování. Tato akce je pro děti od 4 let. Na jaře děti z velkého oddělení absolvují 10 lekcí výuky plavání v plaveckém bazénu v Jilemnicích.

5. 3. VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH

U dětí mimořádně nadaných budeme rozvíjet jejich talent, či nadání. V naší mateřské škole s dětmi zpíváme, rytimizujeme, tančíme a rozvíjíme hudební sluch. Zaměřujeme se mimo jiné na lidové písně. Rodič hudebně nadaného dítěte může využít nabídku naší MŠ kroužku „hra na flétnu“ nebo kroužku „tanečky“. S výtvarně nadanými dětmi rádi tvoříme a využíváme práci s netradičními materiály a výtvarnými technikami. Pracujeme s keramickou hlínou, kinetickým pískem... Děti mají volný přístup ve třídě k výtvarným pomůckám (nůžky, barevné papíry, lepidla, vodovky a jiné barvy). Dáváme dětem možnost experimentování, nemanipulujeme dítě do našich představ, ale necháváme na dítěti a jeho vlastní fantazii, jak své dílo pojme. Děti pohybově nadané mají možnost rozvíjet své pohybové schopnosti jak v MŠ, tak na bruslích, lyžích, nebo při plavání v plaveckém bazénu. Všechny tyto aktivity dětem nabízíme.

5. 4. VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

Rámcové cíle a záměry předškolního vzdělávání jsou pro vzdělávání všech dětí společné. Při vzdělávání dětí se speciálně vzdělávacími potřebami je třeba jejich naplňování přizpůsobovat tak, aby maximálně vyhovovalo dětem, jejich potřebám a jejich možnostem. Naší snahou je pomoci takovému dítěti, aby dosáhlo co největší samostatnosti. Vytváříme vhodné podmínky ve třídě – přiměřené množství speciálních pomůcek, vhodných hraček, ale také zapojením dítěte do kolektivu dětí. Dítě z kolektivu nikdy nevyčleňujeme. Vzdělávání přizpůsobujeme potřebám, které vyplývají ze zdravotního oslabení dítěte. Spolupracujeme s poradenskými centry.

6. CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

Od narození se u dětí projevuje potřeba sociálního kontaktu. Malé dítě se váže především na dospělé. V předškolním věku ale roste u dítěte význam a potřeba vrstevníků, kamarádů ke hře. Nástupem do mateřské školy opouští dítě „bezpečí“ rodiny a stává se součástí nového společenství dětí a dospělých. Cílem našeho vzdělávacího programu „ŠIKULKA“ je vést děti k přijetí lidských norem chování, hodnot a pravidel mezilidských vztahů, podporovat vytváření širších sociálních kontaktů a učit děti vzájemné toleranci a respektu k sobě i ostatním. Naš ŠVP je vytvořen v souladu se záměry Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání. Naším hlavním úkolem je najít ke každému dítěti vhodný individuální přístup a kompletně rozvíjet jeho osobnost způsobem, který je pro dítě nejúčinnější. Rozvíjíme osobnost dítěte jako celek, podporujeme jeho tělesný rozvoj a zdraví, jeho osobní spokojenost a pohodu. Pomáháme vytvářet předpoklady pro pokračování v dalším vzdělávání.

NAŠÍM KONCEPČNÍM ZÁMĚREM JE PŘEDÁVAT A ZPROSTŘEDKOVAT DĚTEM ZÁKLADNÍ ŽIVOTNÍ ZKUŠENOSTI V PŘIROZENÉM PROSTŘEDÍ SKUPINY VRSTEVNÍKŮ CESTOU VÝCHOVY, VZDĚLÁVÁNÍ A HRY ZALOŽENÉ NA PRINCIPU USPOKOJOVÁNÍ INDIVIDUÁLNÍCH POTŘEB A ZÁJMŮ.

Formy vzdělávání:

Vzdělávání se uskutečňuje po celý den pobytu dětí v MŠ, tj. při všech činnostech. Dopolední činnosti probíhají formou plánovaných tematických celků, které na sebe úzce navazují. Využíváme situačních momentů, respektujeme přání, potřeby a zájmy jedince. Usilujeme o to, aby byly děti vzdělávány neformálně, hravými činnostmi, ve kterých se prolínají všechny vzdělávací okruhy. Cíle plníme průběžně již od ranních hodin. Preferujeme metody a formy, které respektují specifika předškolního vzdělávání. Učení je založeno na **smyslovém vnímání, prožitkovém a interaktivním učení, zpravidla ve**

skupinách, frontálně nebo individuálně. Pedagog je dítěti spíše partnerem, pomocníkem a průvodcem na cestě k poznání.

Centra aktivit: výtvarná, pracovní dílna a modelovací stůl, knihovna a encyklopedie, dramatické hry a divadlo, kostky (militární a plastové), manipulační a stolní hry, didaktické hry, domácnost a kuchyňka

Úloha center aktivit – možnost pracovat sám nebo v malých skupinkách, možnost výběru činností. Vede děti k samostatnému rozhodování, k tvořivosti, ale i ke spolupráci a komunikaci mezi dětmi. Pedagog centra aktivit obměňuje a dotváří dle potřeby. Součástí vzdělávání jsou školní i mimoškolní akce, které cíleně doplňují, obohacují a zpestřují vzdělávací proces s dětmi.

Vzdělávací cíle programu v kompetencích dítěte:

- přijímat změny a aktivně se s nimi vyrovnat
- rozpoznávat problémy a řešit je
- aktivně, samostatně a efektivně se učit
- umět aplikovat své znalosti v praxi
- vzájemně spolupracovat a být tolerantní
- být tvůrčí a mít představivost

Významnou prevencí konfliktů mezi dětmi je stanovení a dodržování jasných pravidel, která platí. **Naše desatero:**

- pozdrav, popros, poděkuj
- když jeden mluví, ostatní naslouchají
- o všechno se rozděli
- hraj férově
- vzájemně si pomáháme
- když už někomu ublížíš, omluv se
- uklízej po sobě
- před jídlem si umyj ruce
- chraň vše živé a neživé
- dívej se a nepřestávej žasnout

7. VZDĚLÁVACÍ OBLASTI

Vzdělávací nabídka vychází z pěti vzdělávacích oblastí RVPPV

Dítě a jeho tělo (biologická oblast)

Dítě a jeho psychika (psychologická oblast)

Dítě a ten druhý (mezilidská oblast)

Dítě a společnost (sociálně – kulturní oblast)

Dítě a svět (vztah k okolnímu světu)

Dítě a jeho tělo, dítě a jeho psychika - poznávám sebe:

Je důležité se ve svém těle cítit dobře. Tělo nám slouží k osvojování nových dovedností, nebo k různým způsobem sebevyjádření (tanec, divadlo...). Zvyšování tělesné zdatnosti pomáhá přesněji ovládat pohyb všech částí těla. Motorika celého těla je základem motoriky mluvidel a správné realizace mluvené řeči.

Vzdělávací nabídka směřuje k získávání sebevědomí dětí, psychické zdatnosti a rozvoji intelektu. Záměrem je podporování pohybových a manipulačních dovedností a získávání poznatků dětí, co je a co není pro jejich zdraví správné. Děti získávají základy pro další učení a rozvoj své osobnosti. Děti poznávají sebe sama. Co mají rády, po čem touží, co cítí. Pomůže jim poučit se z vlastních chyb i načerpat sílu z úspěchů. Zvládají emoce, rozvíjejí pozornost a soustředění.

Činnosti, kterými lze záměr naplňovat: pohybové hry s pravidly, hudebně pohybové hry, tanec, hry námětové, se stavebnicemi, hry dramatické, psychomotorické, grafomotorická cvičení. Práce s encyklopediemi, knihami, s PC.

Dítě a ten druhý – poznávám druhé:

Je důležité porozumět druhým a navazovat s nimi vztahy. Důležitým předpokladem je naučit se pozorně naslouchat a vnímat, co jiní říkají, také klást otázky a věnovat pozornost odpovědím. Také je důležité pokusit se vcítit i přes různé odlišnosti, do situace druhého, být vnímavý k pocitům a těžkostem druhých, tzv. empatie.

Vzdělávací nabídka směřuje k posilování vztahů dětí k ostatním dětem a dospělým, k rozvíjení vzájemné komunikace, ochotě spolupracovat a pomáhat si. Učí děti být tolerantní, respektovat společná pravidla soužití, řešit vzniklé situace s ohledem na práva a přání druhých. Děti si osvojují hodnoty a normy naší společnosti a získávají základy společenského chování.

Činnosti, kterými lze záměr naplňovat: ranní kruh, oslavy svátků a narozenin dětí, oslavy zvyků, tvorba pravidel soužití, hry, diskuze a rozhovory, poslech a reprodukce pohádek, dobro a zlo, příběhy s poučením, rodina – funkce rodiny, její členové, besídka pro maminky, výroba dáreků, oslava MDD.

Dítě a společnost, dítě a svět:

Vzdělávací nabídka směřuje k rozvíjení poznatků o okolním světě, jeho proměnách a o příčinách a souvislostech v přírodě. Děti získají povědomí o světě lidí, kultury, přírody i techniky a o vztahu člověka k přírodě a jeho možnostech aktivně přírodu chránit a změny v přírodě ovlivňovat. Učíme děti k ohleduplnosti a šetrnosti vůči okolí. Vedeme děti ke vztahu k domovu, aby věděly, že někam patří a proč.

Činnosti, kterými lze záměr naplňovat: pozorování změn v okolí, poznávání místa svého bydliště, experimenty, pokusy, smyslové a psychomotorické hry, rozhovory a pozorování, práce s encyklopediemi, časopisy, PC hry, výlety do okolí (vepřín, domácí a hospodářská zvířata, zemědělské stroje), návštěvy divadel, péče o okolí školky a školní zahradu, přednášky KRNAP, oslavy Dne Země – návštěva muzea, návštěva nemocných a opuštěných zvířátek v útulku KRNAPU.

8. INTEGROVANÉ BLOKY

Vzdělávací obsah představuje hlavní prostředek výchovy a vzdělávání. Jedná se o konkrétní nabídku uspořádanou do šesti integrovaných bloků a jednoho bloku s volnými tématy. Integrované bloky (IB) jsou závazné a zahrnují všechny oblasti RVP – dítě a jeho tělo, dítě a jeho psychika, dítě a ten druhý, dítě a společnost, dítě a svět. Integrované bloky jsou stavěné tak, aby vzdělávání přispívalo k naplňování klíčových kompetencí, ke kterým chceme děti na konci předškolního vzdělávání dovést a dílčí cíle, kterými je možné klíčové kompetence naplňovat. Jsou to: **kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální, kompetence činnostní a občanské.**

Charakteristika klíčových kompetencí

Kompetence **učit se** znamená, že dítě je na své úrovni schopno např.

- vnímat učení jako přirozený, otevřený celoživotní proces
- rozvíjet své schopnosti a dovednosti potřebné k efektivnímu učení
- přistupovat k učení iniciativně, s aktivním zájmem
- výsledky učení uplatňovat v životě

Kompetence **řešit problémy** znamená, že dítě je na své úrovni schopno např.

- vnímat problémy jako samozřejmou součást života a učení
- chápat je jako výzvu k řešení, jako příležitost k vlastnímu rozvoji

- přistupovat k problémům aktivně, řešit je iniciativně
- získané zkušenosti vyhodnocovat a využívat je při řešení dalších problémů a situací, s nimiž se v životě setká

Kompetence **komunikativní** znamenají, že je dítě na své úrovni schopno např.

- užívat přirozených prostředků komunikace k vyjádření svých myšlenek, názorů, pocitů, úsudků i k naslouchání a porozumění druhých
- vstřícně komunikovat se svým okolím, kultivovaně se domluvit
- užívat svých komunikačních schopností k dalšímu učení

Kompetence **sociální a personální** znamenají, že dítě je na své úrovni schopno např.

- odmítat společensky nežádoucí chování a bránit se jeho důsledkům
- adaptovat se na nové prostředí i jeho běžné proměny
- zaujímat prosociální postoje, spolupracovat a spolupodílet se na činnostech i rozhodnutích
- vnímat a přijímat hodnoty spojené s kultivovanými vztahy mezi lidmi

Kompetence **činnostní a občanské** znamenají, že dítě je na své úrovni schopno např.

- vnímat svou sounáležitost s přírodním i společenským prostředím, uvědomovat si osobní, občanskou i lidskou odpovědnost
- respektovat pravidla, etické i právní normy a požadavky společnosti
- zaujímat odpovědný vztah k práci i učení, k pracovním i tvůrčím aktivitám i jejich výsledkům
- vystupovat aktivně, projevovat činorodost, pracovitost a podnikavost
- vnímat, přijímat, rozvíjet a chránit hodnoty spojené se zdravím a bezpečím, s životem a životním prostředím i hodnotami vytvořené člověkem

Integrované bloky jsou také doplněny náměty na vzdělávací nabídku. Obsah bloků vychází ze života dětí, je uspořádán v přirozeném cyklu ročních období. Realizace cílů se uskutečňuje prostřednictvím konkrétních aktivit, které jsou součástí třídních vzdělávacích plánů. V těchto jsou pak zohledněna specifika, které jsou součástí každé jednotlivé třídy, a to s ohledem na věk, potřeby a vývojové zvláštnosti dětí.

Integrované bloky: 1. Pospěšte dětičky do naší školičky

2. Barevný podzim

3. Advent

4. Zima kraluje, sněhem čaruje

5. Hřej sluníčko, hřej

6. Hurá na prázdniny

7. Volná témata

1. POSPĚŠTE DĚTIČKY DO NAŠÍ ŠKOLIČKY

Charakteristika integrovaného bloku:

Prázdniny skončily a děti se vrací do školky, některé navštíví školku poprvé. Seznamují se s novými kamarády. Seznamují se s režimem a s pravidly školky. Upevňují si hygienické a sebeobslužné návyky. U dětí se zaměřujeme na jejich adaptaci.

PODTÉMATA: JÁ A MOJI KAMARÁDI, MOJE ŠKOLKA, SVĚT KOLEM NÁS

VZDĚLÁVACÍ CÍLE:

- adaptovat se na nové prostředí
- utvářet kladné vztahy k ostatním dětem i k dospělým
- navazovat dětská přátelství, pěstovat v dětech návyk správného chování a poukazovat na dobré vzájemné vztahy
- učit se spolupracovat, dodržovat pravidla skupiny, jednat spravedlivě
- odmítat společensky nežádoucí chování
- osvojení si věku přiměřených praktických dovedností
- seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije a vytváření pozitivního vztahu k němu

VZDĚLÁVACÍ NABÍDKA:

- běžné verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhými dětmi i s dospělými
- aktivity vhodné pro přirozenou adaptaci dítěte v MŠ (didaktické hry, divadelní představení, rozhovory s dětmi)
- interaktivní hry, hudebně pohybové hry
- aktivity podporující sblížení dětí, uvědomování si vztahů mezi lidmi
- činnosti zaměřené na porozumění pravidlům vzájemného soužití a chování
- jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti osobní hygieny, stolování, oblékání a úklidu

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY:

Adaptovat se na nové prostředí, začlenit se do společných činností a mezi vrstevníky. Navazovat dětská přátelství a navazovat kontakty s dospělým. Překonávat stud. Odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná. Uplatňovat své individuální potřeby, přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikty dohodou. Spolupracovat a dodržovat dohodnutá pravidla. Zvládat jednoduchou obsluhu a sebeobsluhu. Znat svou značku, poznat si své věci, znát jména kamarádů.

2. BAREVNÝ PODZIM

Charakteristika integrovaného bloku:

Pozorujeme změny v přírodě, které se s příchodem podzimu objevují. Listí se zbarvuje a opadává, slunce tolik nehřeje. Využíváme vycházek do našeho okolí, pozorujeme přírodu, sbíráme přírodniny a vyprávíme si o tom, jak se příroda připravuje na zimu (zásoby zvířátek na zimu, odlet některých ptáků na jih...).

PODTÉMATA: NA ZAHRADĚ, NA POLI, BAREVNÝ PODZIM, ZVÍŘÁTKA NA PODZIM, POČASÍ, POUŠTÍME DRAKY

VZDĚLÁVACÍ CÍLE:

- vytváření elementárního povědomí o přírodním prostředí, o jeho rozmanitosti a proměnách
- osvojování základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije
- význam péče člověka o volně žijící zvířata, chránit životní prostředí
- rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám
- rozvoj fyzické i psychické zdatnosti
- rozvoj neverbální formy sdělení (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)
- poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)
- vést k rozvoji smyslového vnímání a představivosti (rozdílet své smysly)
- osvojovat si dovednosti k podpoře zdraví a přispívat k osvojování návyků zdravého životního stylu
- projevovat zájem o knížky, domluvit se, vyjadřovat samostatně myšlenky, správná výslovnost
- poznat základní a doplňkové barvy
- rozlišovat geometrické tvary

VZDĚLÁVACÍ NABÍDKA:

- přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, vycházky do okolí
- přirozené i zprostředkované poznávání přírody, její rozmanitosti a proměn
- práce s literárními texty, s obrazovým materiálem, využití encyklopedií
- dramatizace pohádky, poučení jak se chovat v lese
- hry nejrůznějšího zaměření podporující tvořivost, představivost a fantazii
- konstruktivní a grafické činnosti
- hudebně pohybové hry

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY:

Orientovat se bezpečně ve známém prostředí. Osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí. Vnímat rozmanitost a pestrost přírody a všimnout si jejích změn. Porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé. Osvojovat si poznatky o počasí a jak se vhodně oblékat. Význam hygieny a čistoty pro zdraví člověka. Mít povědomí o významu životního prostředí pro člověka. Naučit se krátké texty a písně s podzimní tematikou. Sladit pohyb s rytmem a hudbou. Poznat ovoce, zeleninu podle vzhledu, chutě, vůně a hmatu. Vědět o významu ovoce a zeleniny pro zdraví člověka. Ovládnout koordinaci ruky a oka, zvládnout jemnou motoriku. Postupovat podle pokynů a instrukcí.

3. ADVENT

Charakteristika integrovaného bloku:

Je tu zima a s ní blížící se svátky. Nejprve nás navštíví Mikuláš a poté se všichni společně těšíme na příchod Ježíška. Děti se aktivně podílejí na přípravách těchto svátků, společně zdobíme třídy, zaměřujeme se na adventní zvyky a tradice. Toto období je zdrojem mnoha prožitků, které posilují vztahy v rodině i mateřské škole.

PODTÉMATA: MIKULÁŠ, TĚŠÍME SE NA JEŽÍŠKA

VZDĚLÁVACÍ CÍLE:

- seznamovat s lidovými zvyky a tradicemi ve spojení s konkrétní událostí
- rozvíjet kulturně estetické dovednosti výtvarné, hudební a dramatické
- navodit atmosféru pohody, porozumění, vzájemné pospolitosti
- poznávat v čem je kouzlo pohádek, rozlišení dobra a zla
- rozvíjet a upevňovat citové vztahy k rodině i ke svému okolí
- prožívat radost z možnosti splnit přání druhých, připravit dárek pro své nejbližší
- máme se rádi, rozvíjet citové vztahy a city plně prožívat
- rozvoj mluveného projevu a vyjadřování

VZDĚLÁVACÍ NABÍDKA:

- pečení vánočních perníčků
- přípravy a realizace společných zábav, slavností, zvyků a tradic (čert a Mikuláš, vánoční nadílka, vánoční trhy, dárečky, roznášení vánočních přáníček...)
- činnosti zajišťující spokojenost a radost
- estetické a tvůrčí aktivity
- dramatické činnosti
- poslech a zpívání vánočních koled

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY:

Uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky. Vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc. Těšit se z hezkých a příjemných zážitků. Probudit zájem o lidové tradice a zvyky. Dokázat pojmenovat jednotlivé členy rodiny a vyjádřit k nim vztah. Zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby...). Vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity ve vhodně zformulovaných větách. Umět zazpívat známé české vánoční koledy. Ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem.

4. ZIMA KRALUJE, SNĚHEM ČARUJE

Charakteristika integrovaného bloku:

K zimě patří i zimní sporty. Důležité je vhodné oblečení do sychravého počasí, abychom si venku mohli hrát a neodnesli si pořádnou rýmu. Ve školce se chystá karneval a s ním se děti seznamují s tématem masopustu. Předškolákům se blíží zápis a těšení se do školy. Nezapomínáme ani na zvířátka v zimě a společně s dětmi plníme krmítka.

PODTÉMATA: ZIMNÍ HRY A SPORTY, PŮJDU K ZÁPISU, CO DĚLÁME CELÝ DEN A CELÝ ROK, KARNEVAL, ZVÍŘÁTKA V ZIMĚ

VZDĚLÁVACÍ CÍLE:

- osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí
- osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení a psaní
- rozvoj paměti a pozornosti
- vytvářet časové představy ve spojení s činnostmi, orientovat se v čase
- učit se chápat přirozený vývoj ve změnách počasí
- rozlišovat geometrické tvary
- porovnávat, třídit předměty, orientovat se v počtu
- rozvíjení hudebních dovedností, rozvíjení sluchu
- zvládat základní pohybové dovednosti na sněhu

VZDĚLÁVACÍ NABÍDKA:

- hry, sportovní činnosti, zimní sporty (závody v jízdě na „čemkoli“, lyžařský výcvik)
- chápat číselné a matematické pojmy, porovnávat, třídit podle určitého pravidla, chápat číselnou řadu do první desítky
- grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel a písma
- rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí
- činnosti směřující k prevenci úrazů
- hry a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru i rovině
- přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm
- činnosti zaměřené na poznávání života ptáků a zvířat v zimě
- aktivity zaměřené na orientaci v čase

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY:

Všímat si změn a dění v nejbližším okolí. Začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti. Dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát čestně. Využívat všech smyslů, soustředit se na činnost a udržet pozornost. Chápat základní číselné a matematické pojmy,

elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat. Mít povědomí o způsobech ochrany zdraví. Pojmenovat části těla. Umět se orientovat v čase.

5. HŘEJ SLUNÍČKO, HŘEJ

Charakteristika integrovaného bloku:

Pozorujeme změny v přírodě spojené s odcházející zimou. Chystáme se na Velikonoční svátky, zdobíme kraslice. Na jaře se také rodí spousta mláďat. Duben ukončíme pořádným čarodějnickým rejdním. A nezapomínáme na svátek maminek a připravíme si k této příležitosti besídku pro rodiče.

PODTÉMATA: PŘÍRODA SE PROBOUZÍ, VELIKONOCE, ZVÍŘATA A JEJICH MLÁĎÁTKA, REJ ČARODĚJNIC, SVÁTEK MAMINEK

VZDĚLÁVACÍ CÍLE:

- rozvíjet pohybové a manipulační schopnosti
- osvojovat si věku přiměřené praktické dovednosti
- cvičit paměť, pozornost, představivost
- rozvíjet kultivovaný projev
- rozvoj komunikačních dovedností
- rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka
- vytvoření základů pozitivního vztahu ke kultuře a umění
- posilovat radost z objevovaného, probouzet zájem a zvědavost dítěte
- rozvíjet schopnost žít ve společenství ostatních lidí, přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané
- připravit společné slavnosti pro maminky

VZDĚLÁVACÍ NABÍDKA:

- rozvíjet pohotovou a rychlou orientaci
- pohybové hry se zpěvem a tancem
- rozvoj citu při malování vajíček
- kreslit podle šablony, vystříhnout a ornamentálně ozdobit kraslici z papíru
- podporovat odvážnou kresbu květiny
- zdokonalovat výslovnost a hlasitost projevu, přednes, recitace, dramatizace, zpěv
- smyslové hry, činnosti zaměřené na rozvoj a cvičení postřehu a vnímání, zrakové a sluchové paměti, koncentrace pozornosti
- čarodějnický rej, oslavy Dne země

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY:

Porozumět smyšlenému. Naučit se z paměti krátký text. Sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech. Poznat některá písmena a číslice. Postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí. Vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik. Všimnout si změn přírody, vnímat její pestrost a rozmanitost. Dokázat pojmenovat jednotlivé členy rodiny a vyjádřit vztahy k nim. Nebát se vystupovat na besídce pro rodiče a prožívat radost ze zvládnutého a poznaného.

6. HURÁ NA PRÁZDNINY

Charakteristika integrovaného bloku:

Léto se blíží a teplé počasí láká k letním sportům a koupání. Je to čas výletů a více času trávení venku. Oslavujeme společně svátek dětí. Děti, které odcházejí do školy, čeká velké loučení se školkou.

PODTÉMATA: VODA VODĚNKA, DEN DĚTÍ, ROZLOUČENÍ S PŘEDŠKOLÁKY, LETNÍ SPORTY

VZDĚLÁVACÍ CÍLE:

- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování v oblasti jemné a hrubé motoriky
- uvědomění si vlastního těla
- rozvoj komunikativních dovedností
- podpora a rozvoj zájmu o učení
- vytvářet základy pro práci s informacemi – knihy, obrazový materiál
- získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci
- poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí
- posilovat radost z objevovaného, probouzet zájem a zvědavost dítěte
- osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při vytváření zdravého a bezpečného prostředí

VZDĚLÁVACÍ NABÍDKA:

- výroba vlastní knížky
- hrajeme si na malíře – nakreslit ilustraci do vlastní knížky
- poznávání a pojmenování různých dopravních prostředků – výlety s dětmi, vycházky do přírody
- oslavy s dětmi MDD, návštěva cukrárny
- hudebně pohybové hry
- činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí
- rozloučení s předškoláky, kteří odcházejí do ZŠ
- rozhovory na téma, co budeme dělat o prázdninách

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY:

Mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a kde vyhledat pomoc. Uvědomovat si nebezpečí, které je spojeno s letním obdobím. Vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity ve vhodně zformulovaných větách. Učit se nová slova a aktivně je používat. Vnímat, že je zajímavé dozvědět se nové věci, využívat zkušenosti k učení. Naučit se nazpaměť krátké texty. Uvědomovat si své možnosti a limity. Přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch. Ovládat koordinaci ruky a oka, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem.

7. VOLNÁ TÉMATA

Charakteristika integrovaného bloku:

V tomto bloku jsou témata, která nejsou závislá na ročním období. Učitelky si tato témata vybírají a začleňují do svých TVP dle volby během celého roku. Děti se seznamují se svým okolím, zemí ve které žijí, jejími zvyky a tradicemi. Dozvídají se ale i o jiných zemích a kulturách. Učí se starat o své zdraví a upevňovat si znalosti o bezpečném chování. K tomu se pojí i téma dopravy a bezpečné chování na silnici. Seznamují se také s různými řemesly a povoláními.

PODTÉMATA: VESMÍR A SVĚT KOLEM NÁS, ŘEMESLA A POVOLÁNÍ, ZDRAVÍ A BEZPEČNOST, DOPRAVA, NÁŠ STÁT

VZDĚLÁVACÍ CÍLE:

- rozvoj a užívání všech smyslů
- rozvoj neverbálních komunikativních dovedností
- vytváření základů pro práci s informacemi
- ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s ostatními dětmi i s dospělými
- mít povědomí o existenci ostatních kultur a národností
- vyváření základů aktivních postojů ke světu
- vytvoření vlastní sounáležitosti se světem, s živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí

VZDĚLÁVACÍ NABÍDKA:

- ekologicky motivované hry
- hry a aktivity na téma doprava
- hry zaměřené na poznávání a rozlišování různých společenských rolí
- hry a praktické činnosti uvádějící dítě do světa lidí
- aktivity přibližující dětem svět kultury a umění a umožňující mu poznat rozmanitost kultur
- hry a situace, kde se dítě učí chránit soukromí a bezpečí své i druhých
- činnosti zasvěčující dítě do časových pojmů a vztahů souvisejících s denním řádem, běžnými

proměnami a vývojem a přibližující dítěti přirozené časové i logické posloupnosti dějů, událostí.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY:

Pomáhat pečovat o okolní prostředí. Chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem bez předsudků. Pochopit, že každý má ve společnosti svou roli. Utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim. Být citlivý k živým bytostem, k přírodě i k věcem. Uvědomovat si samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je. Zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, sportovním náčiním. Vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů.

9. MINIMÁLNÍ PREVENTIVNÍ PROGRAM

Cíl: Výchova ke zdravému životnímu stylu, zprostředkovat základní informace o návykových látkách. Prostřednictvím dětí působit na rodiče.

Výchova ke zdravému životnímu stylu:

- posilování hygienických návyků (otužování, zdravá výživa)
- posilování některých sociálních dovedností (znát své jméno, adresu, ale nesdělovat ji každému na požádání, nepřijímat od cizích lidí sladkosti, jídlo...)

HRY: CIZÍ ČLOVĚK, SLADKÉ POKUŠENÍ, NĚKDO JE ZA DVEŘMI

DRAMATIZACE: DOTĚRNÝ ČLOVĚK, NĚKDO ZVONÍ

- přiměřenou formou seznámit děti s návykovými látkami, které závislí lidé užívají (alkohol, cigarety, léky, omamné látky)
- ochrana dítěte, hledání společného východiska ze situace
- poskytnutí přiměřených informací o světě, okolí, rodině
- podporovat u dětí zdravé sebevědomí, odstraňovat pocit méněcennosti
- vytyčení mezí v chování dítěte, nést důsledky za své chování
- chválit děti za náznak úspěchu

Prevence v rodině:

- upozornit rodiče, aby se starali o volný čas dětí
- vědět, kde dítě je a s kým se stýká
- nepodceňovat změny v chování dítěte

Tyto úkoly probíhají v MŠ trvale během celého školního roku.

10. POUČENÍ DĚTÍ O BEZPEČNÉM CHOVÁNÍ V MATEŘSKÉ ŠKOLE

Učitelky přiměřenou formou poučí děti o bezpečném chování v prostředí mateřské školy a při dalších aktivitách mimo areál mateřské školy a vysvětlí jim možná rizika. Učitelky důsledně dbají na dodržování všech pravidel bezpečného chování. Poučení jsou průběžně opakována a zaznamenávána do Třídní knihy.

HRY A ČINNOSTI VE TŘÍDĚ

riziko	poučení
Nebezpečí úrazu el. proudem	Nesahat na zásuvky /chrániče/
Pád z výšky	Nelézt na nábytek, okna
Náraz na překážku, srážka s jiným dítětem	Neběhat, orientovat se v prostoru
Polknutí cizího předmětu	Nedávat hračky do úst
Vzájemné poranění dětí	Přiměřeně reagovat na konfliktní situace
Uklouznutí	Neběhat v umývárně a na WC

HRY A ČINNOSTI NA ŠKOLNÍ ZAHRADĚ

riziko	poučení
Vzájemné poranění dětí	Nehrát si s klacky a s kameny
Infekční onemocnění	Nedávat do úst písek, neolizovat si ruce
Pád z výšky	Přiměřené chování na prolézačkách

VYCHÁZKA

riziko	poučení
Dopravní nehoda	Organizovaná chůze v útvaru, reflexní vesty, terčík
Zbloudění	Sledovat učitelku, neodbíhat, znát své jméno, MŠ

VÝLET

Bezpečnostní opatření pro školní výlety jsou vždy dána vedoucí učitelkou MŠ.

12. EVALUACE

Kontrolní činnost pedagogických i nepedagogických pracovníků vykonává vedoucí učitelka MŠ. Cílem je ověřovat a zlepšovat kvalitu veškeré činnosti včetně podmínek školy.

Pravidla:

- hodnotíme ve vztahu k dítěti kvalitu individuálního rozvoje učení
- hodnotíme ve vztahu k pedagogům hodnocení kvality jejich práce
- hodnotíme ve vztahu k sobě sebehodnocení kvality pedagogické práce (pedagogové), řídicí práce (vedoucí učitelka)
- hodnotíme průběžně, neustále, vyhodnocujeme dle potřeby

Autoevaluace školy:

Na pedagogických a provozních poradách – 4 krát do roka a vždy po ukončení integrovaného bloku. Pro hodnocení školy jsou důležité podněty od dětí, rodičů, zřizovatele, ČŠI a hospitační činnost vedoucí učitelky MŠ.

- vhodnost zvoleného tématu
- aktuálnost zvoleného tématu
- respektování zájmu dětí, uspokojování potřeb dětí
- srozumitelnost zvoleného tématu
- plnění zadaných cílů
- výsledky hospitační činnosti
- hodnocení spolupráce s rodiči
- celkové hodnocení dosažených výsledků a návrhy na doplnění či změny v TVP
- soulad vzdělávání RVP, ŠVP PV a TVP

Hodnocení a evaluace pedagogů:

Pedagog nehodnotí, jestli všechny děti všechno zvládly, ale hodnotí především svoji práci. Zvolené metody, formy, prostředky s ohledem na reakci dětí, na to, jestli děti zvolenými činnostmi zaujal a jestli pro ně byla přínosem.

Metody hodnocení a evaluace, které může pedagog v praxi uplatnit:

- pozorování, opakované pozorování
- rozhovor s dítětem, rozhovor s rodiči

- rozbor procesu učení (vhodné využití didaktických her a testů)
- rozbor jazykových projevů (úroveň komunikace)
- rozbor, analýza prací a výtvorů dítěte (kresby, pracovní výrobky...)
- rozbor chování a jednání ve skupině, vztahy, postavení dítěte ve skupině
- sledování a vyhodnocování individuálního rozvoje dítěte, vývojové pokroky dítěte - portfolio prací dětí, diagnostika, záznamy do diagnostického listu, konzultace s PPP
- testy školní zralosti

Rozbor a evaluace vedoucí učitelkou MŠ:

Vedoucí učitelka hodnotí svoji pedagogickou i řídicí práci, hodnotí také jako ostatní pedagogové individuální pokroky jednotlivých dětí a kontroluje a hodnotí práci pedagogů a provozních zaměstnanců.

Prostředky evaluace:

- průběžné vyhodnocování zpracování TVP a jeho funkčnosti, porovnání s požadavky ŠVP
- sledování a hodnocení kvality práce provozních zaměstnanců
- sledování a hodnocení kvality práce pedagogických zaměstnanců školy – kontrolní a hospitační činnost
- plánování a přípravy pedagogů
- závěrečné zhodnocení vzdělávacího procesu v MŠ – porovnání průběhu a výsledků vzdělávání se vzdělávacími cíli ŠVP
- kontroly dodržování pracovního řádu MŠ a plnění pracovní náplně
- kontroly vedení třídní a jiné svěřené dokumentace (TVP, záznamové listy o dítěti, docházka dětí)
- osobní rozvoj pedagogů, semináře DVPP, odborná literatura

Klíma školy a spolupráce s rodiči

- vztahy učitelky, dítěte a spolupráce s rodiči
- informovanost rodičů

- spokojenost rodičů – účast na akcích MŠ, rozhovory, dotazníky pro rodiče, informační schůzky 2 krát ročně, webové stránky.

